

ATM'lerde Amortisman Uygulaması Hakkında

BFS - 2010/04
İstanbul, 13.07.2010

Vergi Usul Kanunu'nun 315. maddesinde 5024 sayılı Kanun'la yapılan değişikliklerle, 31/12/2003 tarihinden sonra iktisap edilen iktisadi kıymetler için amortisman oranlarının, iktisadi kıymetlerin faydalı ömürleri de dikkate alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirleneceği hükme bağlanmıştır.

Bu hükme istinaden Maliye Bakanlığınca belirlenen oranlar, iktisadi kıymetlerin kullanıldıkları yerler itibarıyla 333, 339, 365, 389 seri no.lu VUK Genel Teblięleri ile yayınlanan listelerde ilan edilmiştir. 31/12/2003 tarihinden sonra iktisap edilen amortisman tabi kıymetlerin amortisman oranı söz konusu listelerden bulunarak uygulanacaktır.

Otomatik para çekme makineleri (ATM) 08.07.2010 tarih ve 27635 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan 399 sıra no lu VUK Genel Teblięine kadar, daha önce yayınlanmış olan diğer tebliğlerin eki listelerde müstakilen belirtilmiş olmadığı için, 2004 yılından itibaren iktisap edilenler (3 - Demirbaşlar) tasnifi altında (3.83 - Dięer sınıflarda sayılmayan demirbaşlar) kapsamında (5) yıllık faydalı ömür dikkate alınarak %20 oranında normal (veya buna göre azalan bakiyeler usulüyle) amortisman tabi tutulmuştur.

Ancak, 399 sıra no.lu VUK Genel Teblięi ile ATM'ler (3.86 - ATM) pozisyonunda müstakilen sınıflanmış ve faydalı ömrü (10) yıl, normal amortisman oranı ise %10 olarak belirlenmiş olup, bu süre ve oran 2010 hesap döneminden itibaren uygulanacaktır.

Bu duruma göre ATM'lerin amortismanlarıyla ilgili olarak aşağıdaki uygulamaların yapılması gerekmektedir.

- 2010 yılında aktifleştirilen ATM'ler için %10 oranında amortisman ayrılacak ve bu uygulamaya amortisman tamamlanıncaya kadar devam edilecektir.
- 31.12.2003 tarihine kadar aktive girmiş ve amortismanları henüz tamamlanmamış olan ATM'ler hakkında (varsa), aktive alındıkları yılda yürürlükte olan sürelerle göre amortisman ayrılmasına devam olunacaktır.
- 2004 ve 2005 yılında aktifleştirilmiş olan ATM'lerin (5) yıllık faydalı ömür süresi dolmuş ve amortismanları tamamlanmış olduğu için bir işlem yapılmasına gerek yoktur.
- 2006, 2007, 2008, 2009 yıllarında aktifleştirilen ATM'lerin amortismanları (5) yıl esasına göre hesaplandığından, bu ATM'ler için kalan amortisman sürelerinin yeni amortisman süresine intibak ettirilerek 2010 yılı ve sonrasında yeni amortisman oranlarına göre hesaplama yapılması gerekmektedir.

Bunun için de, faydalı ömürleri değiştirilen iktisadi kıymetlerin net defter değerlerinin (iktisadi kıymetin Vergi Usul Kanunu'nun değerlendirme hükümlerine göre tespit edilen değerinden birikmiş amortismanların tenzili yoluyla bulunan değeri), ilgili iktisadi kıymete ilişkin olarak ilan edilen yeni faydalı ömür süresinden, anılan liste uyarınca amortisman ayrılmış olan sürenin tenzili suretiyle kalan amortisman süresi esas alınarak itfa edilmesi gerekmektedir.

Söz konusu iktisadi kıymetler için geçmiş hesap dönemlerinde ve 2010 yılının birinci geçici vergi döneminde ayrılmış olan amortisman tutarlarına ilişkin olarak herhangi bir düzeltme yapılmayacaktır.

Konuyu bir örnekle açıklarsak; 2006 yılında 30.000.- TL. bedelle aktifleştirilmiş olan bir ATM için yıllık 6.000.- liradan (4 x 6.000) 24.000.- TL. birikmiş amortisman ayrılmış olması halinde, geriye 6.000.- liralık net değer kalmakta ve (4) yıl süreyle amortisman ayrılmış bulunmaktadır.

Buna göre; bu ATM için şu şekilde hesap yapılması gerekmektedir.

ATM'lerin faydalı ömrü (10) yıl olarak belirlenmiş olup, bu ATM için (4) yıl amortisman ayrıldığından ATM'in kalan ömrü (6) yıl olmaktadır. ATM'nin kalan 6.000.- liralık net değerine uygulanacak amortisman oranı ise $(1/6 = \%16,66)$ olacaktır.

Söz konusu ATM için 2010 yılı ve devamında $(6.000.- \times \%16,66) = 999,60$ lira yıllık amortisman hesaplanacaktır. Böylece kalan (6) yılda 6.000.- liranın tamamı için amortisman ayrılmış, ATM'nin amortismanı ilgili tebliğlerin hükümlerine uygun olarak (10) yılda tamamlanmış olacaktır.